

ASKAPENAKO BRIGADAK (I)

Greziar ertsipenaren eta Brasilen errepresioaren lekuko izan dira brigadistak

NAZIOARTEA / Pablo Ruiz de Aretxabaleta

Askapenako brigadistek Greziako hainbat erakunde eta borroka ezagutu dituzte udan honetan, baina, batez ere, herrialdeko auzo, herri eta taldeetan hedatu den ertsipenaren lekukoa izan dira. Hori bai, ertsipen hori gaitzitzeko ahaleginen berri ere izan dute. «Etsipenaren aurkako borroka inork irabazten badu, herri mugimenduek irabaziko dute», nabarmendu dute Greziako brigadako kideek beraien kronikan. Izan ere, Greziako azken hauteskundeetan islatu zen moduan, Europako Batasunetik eta Nazioarteko Diru Funtsetik ezarritako murrizketen eta memorandumuen zein Syriza gidatutako Gobernuak eragindako desengainuaren ondorioz, borroka ezberdinak ahuldu egin dira.

Euskal Herriko brigadistek KOE erakunde komunistaren eskutik egin zuten bidaia. Hasiera batean KOEk Syriza koalizioan parte hartu bazuen ere, 2015ean utzi egi zuen Alexis Tsipras lehen ministroak, egindako erreferendumeko emaitzaren kontra, herstura neurri gogorrak onartu zituen. Ildo horretan, KOEko militante historikoez brigadistek azaldu zieten, «historia modernoan behintzat, garaian garaiko indar inperialisten menpe izan da beti Grezia: Otomandar Inperioa, naziak, britainiarrak, yankiek sostengatutako diktadura...».

Brigadistek gaineratzen dute, «gaur egun ere, bestelako menpekotasun egoera bat» bizi du Greziak: «azken urteetan aplikatu diren erreskateen (memorandumak) eta horien ondoriozko neurrien bidez, estatu, multinazional eta banketxe

Askapenaren eskutik udan honetan hainbat herritako borroka ezagutzen ari diren brigadistak hasi dira lehen kronikak bidaltzen. Aurten, Greziar herri mugimenduak beste etsai bat aurkitu duela egiaztatu ahal izan dute internazionalistok: ertsipena. Aldi berean, Bolsonaroren Brasilen errepresioaren gorakadaren lekuko izan dira.

boteretsuak jabetu dira Greziako azpiegitura estrategikoez. Gainera, esku hartze zuzena dute parlamentuan eta gainerako erakundeetan hartzen diren erabakietan. Greziaren burujabetza hutsaren hurrengo da. Are gehiago, arriskua dago Greziako Estatua eta lurralde-

tasuna bera desagiteko, aipatu ditugun interes horiek eta Turkiako politika espantsionista dela medio».

Hiru auzo ezagutu dituzte brigadistek Atenasen. Lehena, Kokinia langile auzoa, XX. mendeko 20ko hamarkadan Turkiako kostaldetik kanpora-

tutako greziarrek sorturikoa eta nazien okupazioaren aurkako erresistentzia indartsua agertu zuena. Elkarren arteko laguntzari esker aurrera egin zuten inongo egiturarik ez zegoen eremu batean. Horren ondorioz, komunitate indartsuko auzoa bilakatu zen.

Brigadistek ezagututako bigarren auzoa Exarchia izan zen. Bertan, oraindik ere diktadura militarren aurkako unibertsitate politeknikoko ikasleek borroka urtero gogoratzen dute. Joera libertarioko hainbat borroka eta ekimenen gotorleku, bertan bestelako prozesuak ere ematen ari direla azaldu dute Askapenako brigadistek: «Alde batetik, arazo handia dago drogarekin auzoan, eta bertako mugimenduen arteko istilu iturri izaten ari da horren

Euskal Herriko brigadistak Tiganitis Heraklioneko kirol klubeko arduradunekin; kirolaren bidez komunitatea sortzea dute helburu. ASKAPENA

aurrean hartu beharreko jarra. Bestetik, munduko beste hainbat hiri handitako auzoetan gertatzen ari den moduan, gentrifikazio prozesu larria ari da gertatzen: alokairuen prezioak igotzen ari dira, auzoa taberna eta kafe modernoak betetzen ari da, polizia berriro sartzen hasi da...».

Hirugarrenik, Galatsi auzoa ezagutu zuten brigadistek. Bertan bizi diren maila ertaineko eta baxuko herritarren bizi-maila nabarmen okertu da, Grezia osoan gertatu bezala, krisiaren ondorioz. Biztanleen %50 pobrezian bizi dira, eta, %33, pobrezia-atalasearen azpitik. Brigadistek azaldu dutenez, estrategia integral bat abiatu du mugimendu antolatuak auzoan, hiru ildo nagusiren bitartez: «Lehena, auzo osoaren topagune bilakatu nahi duen gune politiko-soziala, elkarren arteko harremanak sustatu eta auzoko arazoak identifikatzeko. Bigarrena, proposamen munizipalista bat, auzoa eraldatzeko plan integral batekin. Hirugarrena, kontsumo-kooperatiba bat, egoera okerrenean dauden premiazko beharrei erantzun eta auzotarren arteko harreman sozialak eraldatzeko».

Hain zuzen ere, auzotarren arteko harremanak eraldatzeko lehentasun bihurtu da «kapitalismoaren eta azken urteetako krisiak sortutako gabezia larrien eraginez ematen ari den deshumanizazioari aurre egiteko. Etsipena da nagusi, nork bere burua salbatzea beste aukerarik ez du ikusten, joera indibidualistak eta etsaitasuna zabaldu dira... Horregatik, kolektibotasunean oinarritutako harremanak bultzatu nahi dituzte, egoera irauliko duten borroka martxan jartzeko asmoz».

Askapenako brigadistek Kretako hainbat ekimen ezagutu dituzte.
ASKAPENA

Greziak uneotan bizi duen giroa horrela laburbildu dute brigadistek: «Herri mugimendua asko apaldu da azken urteotan, etsipena da nagusi, baina badaude etsipen hori indar iraultzaile bihurtzeko lanean ari diren mugimenduak».

Mugimendu horietako batzuk Kreta uhartean ezagutu dituzte brigadistek. Besteak beste, Tiganitis Heraklioneako kluba, kirolaren bidez komunitatea sortzea helburu duena. «2015ean sortu zuten kluba, batez ere mugimendu anarkistatik heldutako hainbat lagunek. Haien helburu nagusiak futbol modernoari aurre egitea, komunitatea eraikitzea eta futbolarik jendea mugiarazteko duen ahalmena baliatzea dira. Oinarri nagusitzat antifaxismoa, antiarrazismoa eta antisexismoa dituzte», azaldu dute brigadistek.

Kretan bestelako arazoak ere ezagutu zituzten, turistifikazioak eta NATOren base mili-

tarrak sortutakoak. Kokapen estrategikoa izateaz gain, «basearen zeregina gerran dabil-tzan militarrek hornitzea da», eta, aldi berean, errefuxiatuak kontrolatzea, piratak geldiaraztea eta multinazionalen ontziak babestea. «Azken batean, helburua itsasoan botere inperialista nagusien interesak defendatzea da», salatu dute Askapenako kideek.

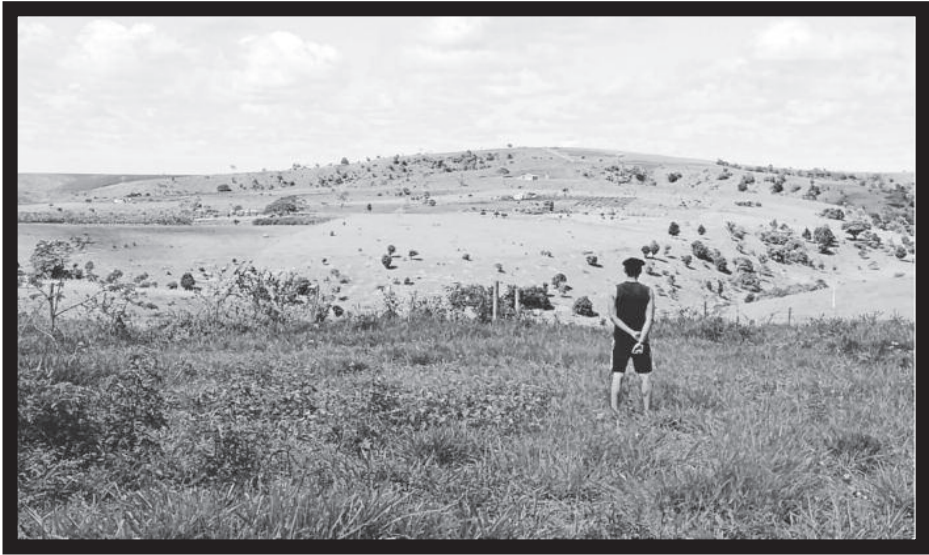
Aipatutakoez gain, gerran dabil-tzan militarrek atseden garaian daudenean sortzen dituzten arazoak aipatu dituzte brigadistek (gehiegikeriak, emakumeen kontrako etengabeko erasoak...), Greziak eta Ameriketako Estatu Batuek izenpetutako akordio baten ondorioz inpunitate osoz egiten dituztenak, militarrok ezin baitituzte Grezian epaitu. Hala eta guztiz ere, brigadistek airtortu dute badaudela basearen aldeko ahotsak ere, «Turkiaren joera espantsionistatik babes-ten omen dituelako eta Kretan

dirua uzten dutelako militarrek», diru hori herritarren poltsikoetara iritsi ez arren.

Brigadistek azaldu dutenez, garai batean militar estatubatuarren aurkako oposizioa indartsua zen arren, egun presentzia hori normalizatu egin da. «Borroka honetan ere etsipena da nagusi: asko kontra egonik ere, ez dute uste ezer egin daitekeenik, eta horren erantzuleak, neurri handi batean, alderdi politikoak (batez ere ezkertiarrek) omen dira, kontrako diskurtsoa zabaldu arren, finean base militarra babesten dutelako».

TESALONIKAKO BORROKAK

Greziako iparraldean, Tesalnikan, desindustrializazioaren ondorioak ezagutu dituzte Askapenako kideek. Langile klase indartsu eta borrokalaria zuen hirian langabezia asko handitu da agintariekin turistifikazioa bultzatu duten bitartean. «Etxebizitza turistikoaren eragi-

nez, errentak asko garestitu dira, eta, batez ere gazteek, erdi-gunetik alde egin behar izan dute azken urteetan. Aldi berean, bizi-kalitatea okertuz joan da, zerbitzu publikoen kalitatea okertu egin da...».

Brigadistek nabarmendu duten bezala, «beste hiri askotan dituzten arazo antzekoak» dituzte Tesalonikan ere: «Agintariak turistak erakarri nahian ari dira, eta, bitartean, biztanleak ezin bizirik. Hala ere, badu hiriak beste ezaugarri bat: Balkanetan dago, gune estrategikoan. Ondorioz, inperialismoari lotutako gatazkak ere izaten dituzte», gaineratu dute. Askapenako kideek hiru adibide ezagutu dituzte: uraren pribatizazioaren aurkako borroka, meatzeen gatazka eta Viome enpresako langileek hartutako lantegia.

Uraren kudeaketa pribatizatzeke saiakera geratzeko herri mugimenduak 2008an egin-dako borrokari esker ez dute enpresa publiko osoa pribatizatu. «Ur-kudeaketaren pribatizazio saiakera pribatizazio orokor baten testuinguruan ulertu behar da: hamaika enpresa publiko pribatizatuz joan dira, memorandumez memorandum. Multinazionalen esku geratu dira», azaldu dute.

«Pinocheten Txileren atzetik, Grezian izan da kanpoko kapitalaren esku hartzerik

handiena enpresa publikoetan. Pribatizazio horren ondorioz, uraren kasuan esaterako, prezioa igo eta kalitatea jaitsi da», gaineratu dute.

Baina, kasu honetan ere, indartsu zen borroka moteldu egin da eta Tesalonikan ere etsipena nagusi da. «Ikusita-koak ikusita, jendeak uste du ezin direla gauzak aldatu, baina sindikatukoek borrokan jarraitu nahi dute, ez baitute beste aukerarik ikusten».

MEATZEEN GATAZKA

Greziako ekialdeko Kaltzidikako meatzeetako langileek ere borrokari bizirik eustea dute erronka. Gobernuak meatzeak Kanadako enpresa bati saldu ondoren, komunitateak borrokan hasi ziren egitasmo berrien kontra, batez ere «ustiapen basatiak» ingurumenearagindako kalteagatik.

Brigadistek azaldu dutenez, 2011tik 2013ra 400 pertsona

Ezkerrean, NATOk Kretako uhartean duen base militarreko soldaduak; militarrek sortutako arazoak bertatik bertara ezagutu dituzte brigadistek. Eskuinean, brigadista bat Brasilen, Lurrik Gabekoen Mugimenduko kideek okupatutako gune batean. ASKAPENA

«Herri mugimendua asko apaldu da azken urteotan Grezian, etsipena da nagusi, baina badaude etsipen hori indar iraultzaile bihurtzeko lanean ari diren mugimenduak»

«Pinocheten Txileren atzetik, Grezian izan da kanpoko kapitalaren esku hartzerik handiena enpresa publikoetan. Uraren kasuan, prezioa igo eta kalitatea jaitsi egin da»

auzipetu zituzten –oraindik 100 epaiketa zain daude–, eta, errepresioaren ondorioz, egun jada «ez dute itxaropenik, epaiketek ito egin dituzte, eta etorkizuna beltz ikusten dute». Egoera okertu eta kalteak azaleratu ahala jendeak zerbait egiteko beharra sentitzea espero dute orain, herriak husten ari diren bitartean.

VIOME: LANTEGIAK LANGILEENTZAT

Azkenik, Viome fabrika okupatuaren esperientzia ezagutu zuten brigadistek Grezian. 2011n, jabeek fabrika abandonatu ostean, langileek elkartasun deia egin, elkartasun sarea sortu, eta, azkenean, 2013an, kooperatiba bat eratu zuten.

Arazorik ez da falta: Estatuak pabiloiak saldu nahi ditu eta langileei zaila zaie ekoizpena barne merkatuan saltzea. «Mundu osoko fabrika okupatuekin batera lan egiten dute, eta tarteka topaketak antolatzen dituzte. Langileen erabakitasunagatik, izan duten babesagatik, bai solidarioena eta bai familiena, eta ahal izan duten saltsa guztietan sartu direlako, beste borroketan inplikatu direlako, lortu dute zazpi urtez irautea».

BRASILEN, ERREPRESIOA GORA

Eta Grezian herri mugimenduak etsipenari aurre egingiten dion bitartean, Bolsona-

roren Brasilera joandako brigadistek beste mehatxu bat ezagutu dute: errepresioaren gorakada.

Brigadistak iristean, ikusi zuten MST Lurrik Gabekoen Mugimenduaren eta Via Campesinaren banderak haga erdira jarrita zeudela Florestan Fernandez eskolan. Bezperan MSTko militante bat hil zutela kontatu zieten, «auto batekin nahita harrapatuta uraren aldeko protesta batean parte hartzen ari zela».

Brasilera joandako Askapeneko kideek egoera larria deskribatu dute. «Ordu batzuk nahikoa izan dira Brasilera zein une historiko gordinen iritsi garen ulertzeko. Eraldaketa sozialaren aldeko mugimenduen aurkako errepresioa handitzen ari da Jair Bolsonarok Brasilgo presidentetza hartu zuenetik, bereziki MSTren aurkakoa».

«Azken hilketan Valinhos hirian gertatu zen, Marielle Vive kanpamentuko kideak ur-hornidura eskatzeko manifestazio bat egiten ari zirela. Bizilagun batek autoz harrapatu zuen Luiz Ferreira 72 urteko MSTko kidea, eta, ondoren, hilketaren egileak berak nahita harrapatu zuela aitortu zuen. Bolsonaroren gorroto mezuek horrelako ekintzak ugaritzea ekarri dutela azaldu digute, edonork sentitzen duela horrelako sarraski

bat egiteko zilegitasuna», kon-
tatu dute brigadistek.

Askapenako brigadak, Luiz
Ferreiraren hilketa salatze-
ko MSTk deitutako protestal-
dian parte hartu zuen Marie-
lle Vive kanpamentua ezagu-
tu baino lehen. Duela urte eta
erdi Brasilen hildako ekintzai-
le feministaren omenez izen-
datutako kanpamentuan
1.000 familia baina gehiago
daude kanpatuta, «lurraren al-
deko borrokan euren egoera
legeztatu eta kokaleku bat lor-
tuko duten ziurtasun osoz».

Brigadarekin batera beste
hiru autobus bete jende ere jo-
an zen kanpamentura, eta de-
nentzako bazkaria zuten prest:
«Ehunka lagun geunden ila-
ran, eta denentzat zuten arroz,
babarrun eta haragi platerka-
da. Hasi gara ulertzen MSTren
antolakuntza maila noraino
iristen den».

Florestan Fernandez Eskola
Nazionala MST mugimenduak
koordinatzen duen eskola po-
litikoa da. Sao Paulo estatuan
dago eta, Askapenako briga-
distek azaldu bezala, 2005ean
inauguratu zuten, «latifundis-
ten eta kapitalaren aurka, eta
mundu justuago, demokrati-
koago eta parekideago baten
alde. Mundu osoko langileen
eskola internazionalista da, so-
zialismoaren eta herrien inde-
pendentziaren aldeko borroka
ardatz duena».

«Iritsi garen unetik, eskola-
ren tamainak eta antolakuntza
mailak harritu gaitu. Eskola
MSTk formaziori ematen dion
garrantziaren erakusle argia
da: ezinbestekotzat jotzen du-
te militanteen heziketa politi-
koa benetako eraldaketa sozia-
la lortzeko, eta argi daukate
iraultza hori militanteen eta
mugimenduaren oinarrietan
daudenengandik etorriko de-
la», azaldu dute brigadistek.

1.200 lagun lan militante-
ari esker auzolanean eraikita-
ko eskola da, Brasil bertako
zein beste herrialde batzuetako
zenbait artista ezagunek
emandako euren lanen gaine-
ko egile eskubideen laguntza-
rekin sortutakoa: Sebastiao
Salgadoren argazkiak, Jose Sa-
ramagoren testuak, Chico
Buarque musika... Eskola
erreferente da Latinoamerikan
zein mundu osoan. «MSTko
kideek kudeatzen badute ere,
kontinente osoko mugimen-
du iraultzaileetako militante-
ek jasotzen dituzte bertan
formakuntza eskolak. El Sal-
vador, Argentina, Kuba, Vene-
zuela, Hego Afrika, Maroko,
Bangladesh eta beste hainbat
herrialdeetako lagunak ezagu-
tu ditugu eskolan emandako
egunetan», kontatu dute.

«Eraldaketa sozialaren aldeko
borrokan diharduten pertsona
militanteak sortzea eta ekin-
tzaileoi borroka aurrera era-
mateko tresnak eskaintzea da

Brasilgo Lurrik Gabekoen Mugimenduak erabateko garrantzia ematen dio heziketari: militanteen heziketa politikoa ezinbestekotzat dute benetako eraldaketa soziala lortzeko

«Eskoletan landutako metodologia pedagogiko bera jartzen dute praktikan Lurrik Gabekoen Mugimenduko kideek okupatutako kanpamentuetan eta kokalekuetan»

helburua. Bestetik, beren he-
rrialdeetan formatzaileak
izango diren pertsonak forma-
tzeko ikastaroak eskaintzen
dituzte», gaineratu dute.

Eskolak metodologia peda-
gogiko propioa du. «Metodo-
logia hori bera jartzen dute
praktikan MSTko kideek Brasi-
len zehar okupatutako kanpa-
mentu zein kokalekuetan».

Eskolako pedagogiaren bai-
tan, borroka berak forma-
tzen ditu pertsonak. Martxak,
protestak, lurren okupazioak,
formazio bide nagusia dira:

«Borrokan hazi eta hezten da
pertsona». Askapenako briga-
distek egiaztatu dutenez, «ez
da ikasketa teorikoa bakarrik,
bizitza militantean egin behar
dituzten lan ezberdinak egiten
dituzte. Eskola hau da MST
mugimenduaren bihotza, mu-
gimenduaren bizitza eskola
bertan hasten delako».

Agroekologia ere ezagutu
dute brigadistek Bahia esta-
tuan MSTren eskutik. «Elika-
gai osasuntsuen ekoizpena
ahalbidetzen du agroekologiak
bizitzaren defentsan. Biodi-
bertsitatea kudeatzean datza,
bere ikuspegi zabalenean, hau
da, dimentsio sozial, politiko,
ideologiko, ekonomiko, ekolo-
giko, energetiko eta kulturalak
lantzen ditu», azaldu dute.

Eta eredu hori garatzeko eta
zabaltzeko hainbat eskola sortu
ditu MSTk. Heziketa teknikoa
eta politikoa eskaintzen dute,
gero ikasleek euren komunita-
teko eskoletan praktikan jarri-
ko dutena.

Askapenako brigadak
Brasilgo Lurrik
Gabekoen
Mugimenduaren
heziketa eskola bertatik
bertara ezagutu du.
ASKAPENA

